

Sygn. akt IV KK 383/21

POSTANOWIENIE

Dnia 12 sierpnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka

po rozpoznaniu w dniu 12 sierpnia 2021 r. na posiedzeniu bez udziału stron
w sprawie P. S.

wniosku obrońcy skazanego o wstrzymanie wykonania
wyroku Sądu Okręgowego w R.
z dnia 26 listopada 2020 r., sygn. akt III Ka (...)
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w R.
z dnia 23 września 2019 r., sygn. akt X K (...),
na podstawie art. 532 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**uwzględnić wniosek i wstrzymać wobec skazanego P. S. s. J., ur.
21 czerwca 1998 r. w R., wykonanie wyroku Sądu Okręgowego w
R. z dnia 26 listopada 2020 r., sygn. akt III Ka (...), utrzymującego
w mocy wyrok Sądu Rejonowego w R. z dnia 23 września 2019 r.,
sygn. akt X K (...).**

UZASADNIENIE

W imieniu skazanego kasację wraz z wnioskiem o wstrzymanie wykonania orzeczenia wniósł obrońca, zarzucając rażące naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku. W tym kontekście podniósł także zarzut bezpodstawnego zakwalifikowania czynu przypisanego w ust. 1 wyroku z art. 280 § 1 k.k., zamiast z art. 283 k.k. lub z art. 157 § 2 k.k. i art. 119 § 1 k.w.

Na uzasadnienie wniosku obrońca podniósł, że natychmiastowe wykonanie zaskarżonego orzeczenia może pociągnąć nieodwracalnie, niekorzystne dla skazanego skutki. Skazany prowadzi w Wielkiej Brytanii działalność gospodarczą, a w razie natychmiastowego wykonania orzeczonej wobec niego kary, nie tylko utraci jedyne źródło dochodu, ale także mogą zostać wygenerowane długi. Skazanemu urodził się syn, który pozostaje na jego utrzymaniu. Ewentualne osadzenie do odbycia kary może narazić skazanego na ryzyko związane z możliwością zachorowania na chorobę COVID - 19. Dalej obrońca podniósł – „Trzeba przy tym brać pod uwagę możliwość uwzględnienia nadzwyczajnego środka zaskarżenia, wobec której wykonanie wyroku skazującego mogłoby okazać się przedwczesne i spowodować dolegliwość, której oskarżony nie powinien ponieść”.

Sąd Najwyższy stwierdził, że wniosek zasługuje na uwzględnienie.

Należy podkreślić, że oczywiście przedmiotem rozważań związanych z oceną przez Sąd Najwyższy zasadności złożonego w trybie art. 532 § 1 k.p.k. wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia nie może być całościowa i merytoryczna ocena trafności i zasadności podniesionych w kasacji zarzutów, gdyż ta może zostać rozstrzygnięta dopiero w trakcie rozpoznawania tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, iż art. 532 § 1 k.p.k. stwarza możliwość wstrzymania wykonania orzeczenia w związku z wniesieniem kasacji wtedy tylko, kiedy istnieją podstawy do stwierdzenia tak oczywistego i rażącego naruszenia prawa, że uzasadnia to wniosek, iż prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji jest szczególnie wysokie. Pozwala to wówczas, wyjątkowo odstąpić od racji respektowania domniemania trafności ocen i ustaleń, przyjętych za podstawę prawomocnego orzeczenia (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lipca 2004 r., V KK 199/04, OSNwSK 2004, Nr 1, poz. 1253*).

Z kolei w postanowieniu z dnia 16 lutego 2021 r., w sprawie III KK 424/20 (LEX nr 3121357), Sąd Najwyższy podniósł, że wniosek o wstrzymanie wykonania orzeczenia powinien być wyraźnie połączony z wykazaniem wysokiego prawdopodobieństwa zasadności zarzutów kasacyjnych i w związku z tym nieodwracalnością dolegliwości, jakie poniósłby skazany, bez wstrzymywania wykonania tego orzeczenia.

Należy zauważyć, że zdecydowana większość argumentów obrońcy mających przemawiać za potrzebą wstrzymania wykonania orzeczenia dotyczy sytuacji osobistej i rodzinnej skazanego. Sąd Najwyższy nie neguje złożonej, a nawet trudnej sytuacji osobistej i rodzinnej skazanego P. S.. Należy jednak stwierdzić, że co do zasady, tego rodzaju okoliczności w pierwszej kolejności mogą być podstawą do ubiegania się o odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności lub w przypadku osadzenia w zakładzie karnym, do podjęcia starań o przerwę w odbywaniu tej kary na zasadach określonych w Kodeksie karnym wykonawczym (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2004 r., V KK 70/04, OSNwSK 2004, Nr 1, poz. 681*). Nie stanowią jednak automatycznie (choćby rzecz jasna w konkretnych przypadkach mogą) przesłanki do wstrzymania wykonania orzeczenia w trybie art. 532 § 1 k.p.k. Mimo tego zastrzeżenia Sąd Najwyższy uznał, że w przedmiotowej sprawie zachodzą przesłanki do wstrzymania w tym trybie wykonania w/w prawomocnego wyroku, a to głównie z następującej przyczyny:

Sąd Rejonowy w R. w ust. 1 wyroku przypisał P. S. przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. Nie przesądzając w żadnym stopniu tej kwestii należy podnieść, że argumenty przedstawione w kasacji na okoliczność możliwości zrealizowania przez skazanego w tym przypadku czynów z art. 157 § 2 k.k. i art. 119 § 1 k.w. wskazują na wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji w tym zakresie. Jak podnosi się w orzecznictwie, samo następstwo zachowań polegających na pobiciu i zaborze rzeczy nie wystarczy dla stwierdzenia rozboju. Sprawca przestępstwa rozboju, określonego w art. 280 § 1 k.k., musi działać w celu przywłaszczenia rzeczy ruchomej i chcąc ten cel osiągnąć, stosować określone w tym przepisie środki zmierzające do zaboru tej rzeczy. Zamiar zaboru musi zatem wystąpić u sprawcy najpóźniej w chwili stosowania wspomnianych sposobów oddziaływania na osobę pokrzywdzonego (*por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2017 r., III KK 222/16, OSNKW 2017, z. 5, poz. 31*). Rozstrzygnięcie problemu prawidłowości przypisania skazanemu czynu z art. 280 § 1 k.k. może nastąpić dopiero po merytorycznym rozpoznaniu wniesionej przez obrońcę kasacji.

Mając zatem na uwadze wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji w omawianym zakresie, a także potrzebę uniknięcia dolegliwości, jakich nie powinien

ponieść skazany, Sąd Najwyższy wstrzymał wykonanie w/w wyroku do czasu zakończenia postępowania kasacyjnego. Ewentualne potwierdzenie podczas rozpoznania kasacji zasadności tego zarzutu skutkowałoby uchYLENIEM zaskarżonego wyroku (przynajmniej w tej części), jest zatem wskazane, by do rozpoznania kasacji, jego wykonanie zostało wstrzymane, zwłaszcza że z wykonaniem tym wiąże się pozbawienie skazanego wolności, którego skutki są z reguły nieodwracalne.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.